

En Visperas do Primeiro Congreso unha soia Arela Vibra en Toda Emigración Galega

Representacións dos Galegos de Nova York, Cuba, Venezuela, México, Uruguay e Chile teñen Anunciado seu Arribo a Bos Aires

A NOSA COLEITIVIDADE

BOS AIRES, XULLO DE 1956

Año XXXVII — No. 500

A Nosa Coleitividade Diante do Primeiro Congreso da Emigración Galega

Se tendemos un arco cronolóxico-político da nosa coelexividade tomando como punto de partida o tráxico Xullo do 36 até hoxe, observáremos como a Galiza emigrada xunguida nun só propósito, nunha soia vontade d'aición, foi marcando fitos patrióticos e democráticos neste quefacer pol-a afirmación da personalidade nacional da Galiza e na loita afiuzada e sen acougo contra o réxime franquista que tanto loito e miseria inzou na nosa patria galega.

A partir do tráxico mes de Xullo falanxista até hoxe, precisamente ó mes escaso do histórico 28 de xuño do 36 no que o povo galego plebiscitou a súa vontade soberán de gobernarse por si mesmo nun réxime d'autonomía, podemos anotar un feito: que a nosa coelexividade afervoadamente galeguista e republicán, apesar dos turbos manexos dos nemigos d'adentro e d'afora, nun por un só intre amoleceu nos seus firmes sentimentos a prol dunha patria galega ceibe e de condenación e repudio ó réxime falanxista.

Mais é que pra nós — e isto sabémolo d'abondo — o noso problema non é somentes un problema de ditadura ou democracia, de monarquía ou de república, porque temos conciencia que neio está en xogo a nosa liberdade nacional. Daí o noso espírito de loita impracábel contra a ditadura falanxista.

Agora, a coelexividade galega de Bós Aires, que ten conciencia pea de povo a prol dos seus fitos nacionais, por inspiración do Consello de Galiza, o máisimo organismo da galegüidade no exilio, co gallo de cumprirse o centenário do histórico Banquete de Conxo, apréstase con todo entusiasmo á realización do Primeiro Congreso da Emigración Galega, que abranguerá nun só propósito, nun só fito nacional a totalas coelexvidades galegas emigradas no dilatado hemisferio american e, os seus acordos e decisións, suporán un pulo e un alento no presente e devir da Galiza territorial.

A este Congreso asistirán espresamente invitadas personalidades representativas das máis importantes entidades galegas d'América, como asimesmo, figuras intelectuais que pol-o seu prestixio e situación representan o máis enxebre do pensamento galego na emigración.

As poñenzas hánse axustare ó temario oportunamente publicado pol-a Comisión Organizadora do Congreso e, de ningún xeito permitiránse interferenzas que poidan desvirtuar os propósitos eiscrusivamente galegos e pra Galiza que moven a realización deste Congreso.

E isto decímolo a xeito d'advertencia. Porque xa anda a zoar por aí un ventío meseteiro onde se diz antre outras cousas o seguinte:

“Por ello considera que entre los temas a tratar por el Congreso debe figurar primordialmente el de la situación en que vive el pueblo gallego y todo el pueblo español para que el Congreso aporte conclusiones al respecto”.

Nós estimamos que totalas suxerenzas e aportacións a este Congreso serán ben acollidas en canto elas proveñan de xentes ou institucións cuxo fito sexa Galiza e os seus problemas; mais se non tolerarán interferenzas de xentes ou organismos que estexan ó servizo de partidos políticos hispanoís, en primeiro lugar porque as labours deste Primeiro Congreso da Emigración Galega adicaránse a pescudar as causas que orixinan o éisodo masivo do noso campesiñado que, por outra banda, non é consecuencia eiscrusiva do réxime franquista canto que a súa orixe arrinca no século XV coa perda da nosa liberdade nacional a mans dos Reis Católicos, executores direitos da destrución da nosa economía. I en segundo lugar — e isto que o vaian entendendo os eternos “salvadores de España” — na loita contra o repudiábel réxime falanxista a coelexividade galega de Bós Aires decote estivo no seu posto de vanguardia.

O XX Cabodano do Plebiscito do Estatuto de Galiza foi Lembrado Brilantemente

A Comisión Intersocietaria de Entidades Galegas, composta polos Centros Pontevedrés, Ousensán, Coruña, Betanzos, A. B. C. de Corubián e Irmandade Galega; celebrou con un aito acogulado de emoción patriótica ó 20 aniversario do Plebiscito do Estatuto Galego.

O mesmo tivo lugar no casa do Centro Pontevedrés, rúa Sarandí 547; perante a presenza dun público numeroso e entusiasmado, que celebrou con sostidos aplausos os distintos pasaxes que compoñían o desenrolo do programa, artístico, e a intervención dos oradores.

O coro Brétemas e Rocelas dirixido polo mestre Casal, encetou a festa coa interpretación do Himno Galego escoitada con patriótica emoción. A seguida a Rondalla do Centro Pontevedrés, dirixida polo mestre A. Sixto, interpretou a “Alborada Galega” de Pascual Veiga, “Negra Sombra” de Monts i uns aires populares Celidos e rebaldeiros. Logo o Sr. Lito López, recitou coa mestría e brélza d' sempre poesías de Brañas, Cabanillas e Zapata García. O coro Brétemas e Rocelas a continuación, souben de novo ó estrado, pra nos deleita, con varias interpretacións do Canto Ienxebre cantido todo o cal foi celebrado polos presentes con entusiasmadas mostras de agrado.

O discurso de fondo estivo a cargo do Sr. Bieito Cupeiro, que fixo un enxundioso estudo da trascencia histórica do aito plebiscitorio, analizando, con fondo coñecimento do tema; cal foi e cal ten de ser, a liña aituante dos partidos políticos cara os problemas das liberdades e dereitos da Nación galega; p neido de relave, con verba precisa e crara, que, somentes sentíndenos cada vegada máis galegos e aicio-

nando de tal xeito, poderemo, trocar en realidade os nosos ideais de liberdade e auto-determinación da Terra de Galiza.

Rematou o aito cunha patriótica arenga a cargo do Segretario

do Consello de Galiza Sr. Antón Alonso Ríos, quen con voce acesa de emoción, delinhou as faces de progreso, que de cote vénse operando no sazon patriótico do sentimento do povo galego.

A IRRESPONSABILIDADE DE “ESPAÑA INDEPENDIENTE” DE MONTEVIDEO

Fai uns anos, un suxeito d'esprito servilizado de nome Xosé Ruibal, facendo causa común con Falanxe española nemiga a morte da liberdade de Galiza e da súa cultura diferenciada, escribiu no “Faro de Vigo” que o galego era un idioma propio da servidume...

Insulto atal, ceibado impunemente contra a diñidade e a cultura dun povo, propio dun espírito reacionario e servil; tivo a espontánea reacción en Galiza e América.

Pouco tempo despois, este tránsfuga deixando o paradiso falanxista afincou no Uruguay onde estableceu contacto cun partido político hispanol d'estrema esquerda que edita na capital uruguía o semanario “España Independiente” e, ó seu servizo, co gallo da celebración do Congreso da Emigración Galega a realizárese en Bós Aires, veu a esta capital pra facer interviús a personalidades da nosa coelexividade para seren publicadas no semanario hispanol de referencia. En tal ocasión, sorprendeu a boa fé do doutor Fiz Fernández, ex presidente da Irmandade Galega, desfigurando e falseando en proveito dos manexos da devandita agrupación política hispanola, as decraracións verdidas pol-o doutor Fiz Fernández.

A dirección de A NOSA TERRA ó repudiar ó treidor e reacionario suxeito Xosé Ruibal, desautoriza ós editores de “España Independiente” quen, ó publicar a sabendas as falseadas decraracións do doutor Fiz Fernández encol do Congreso da Emigración Galega, só os anima un propósito: Criaren confusionismo i entorpecer as patrióticas e democráticas labours do Congreso.

Foi moi Agasallada en Bos Aires a Delegación Galega do Uruguay

A Sociedade “Parroquias Unidas do Axuntamento de Rianxo” tivo a feliz iniciativa de renderlle un homaxe a prestixiosa Casa de Galicia de Montevideo e, con ese gallo, invitou a participaren nos aitos o Centro Galego, Centro Ousensán, o señor Magariños, presidente do Círculo de Xornalistas do Uruguay e a un feto d'ardistas galegos da capital uruguía.

A delegación da Casa de Galicia estaba integrada polo presidente don Manuel Fernandes Gómez, o segretario don Alberto Sánchez, o tesoureiro don Anxel Mera e o prosegretario don Xosé Silva Redondo. O Centro Galego estaba representado polo señor Martínez Castro, membro da Comisión de Cultura e o señor Xermán González trouxo a representación do Centro Ousensán.

No teatro Avenida realizouse un gran festival no cal tiveron destacada situación folklórica os gaiteros e coros da Casa de Galicia e

da Sociedade de Rianxo, colleitando o señor Xervasio Vázquez afervoados aprausos da concurrenza que enchía a súa do teatro.

Antre os numerosos agasallos de que foron ouxeto os irmáns galegos do Uruguay, debemos pór de noto o banquete ofrecido pola Sociedade de Rianxo o que foi servido no Centro Betanzos.

No Centro Ousensán, as delegacións das entidades irmáns do Uruguay foron agasalladas polo Consello de Galiza cun xantar.

Fixeron uso da verba neste sinificativo aito d'irmandade, o segretario do Consello de Galiza, señor Antón Alonso Ríos e don Manuel Puente, no seu carácter de presidente da C. de Facenda do Consello de Galiza e, da C. Organizadora do Congreso da Emigración Galega. Agradesceron en nome dos agasallados, os señores Fernández Gómez e Martínez Castro.

No casa do Centro Pontevedrés

Novas autoridades das Mocidades Galeguistas

Na Asemblea Xeral realizada o 25 de maio ppdo. foron elixidos os irmandíños que rexirán os destinos desta entusiasta entidade nazonalista no decurso deste ano; ficando o Consello Directivo integrado do seguinte xeito:

Presidente, Manuel Cordeiro Montegudo; Segretario, Ciliestro Conles Tizado; Tesoureiro, Xosé Casa Rodríguez; Conselleiros: Pilara Jeremias, Antón Moreda, Emilio Adolfo Pita, Emiliano Santamaría, Antón Santamarina Delgado, Manuel Somoza Ferrín y Norberto Ucha.

Na noite do 22 de maio, agasallaron cun lunch o cal asistiu numeroso público, a delegación galega do Uruguay, presentándose os integrantes do conxunto artístico folklórico adoviados cos típicos traxes nacionais de Galiza. Foi eist, que nun amabel e ledó ambiente de alabás e mullóiras trascurreu este simpático e cordial agasallo do Centro Pontevedrés ós irmáns do Uruguay.

Manifesto e Temario do Primeiro Congreso da Emigración Galega

O feito da emigración galega é un dos máis trascendentais na historia da nosa Terra. Ao longo de máis dun século Galiza foi dando de sí, ano a ano, importantes continxentes de poboación que se espallaban sobre todo pol-as nacións da América. A importancia deste movemento ponse de relevo no feito de que a concentración urbana máis numerosa de xente galega non se dá na Terra senón na Arxentina, en Bós Aires. Os continxentes demográficos galegos n-outras cidades ou países americanos son tamén fortes.

Esas moitedumes emigrantes non s'esfarelaron nas terras alicás, non se disolveron no novo ambiente perdendo a súa personalidade. Pol-a contra, ao tempo que axudaban a forxar e soerguer os novos pobos da América, gardaban moito das súas propias características colectivas, mantiñan o contacto entre si, sentíanse comunidade. Non certamente — e felizmente — como corpos estranos e arredados dentro do organismo nacional en que vivían, mais si como elementos integrantes da sociedade á que aportaban seu legado de carater, cultura, espírito e laboriosidade. D'outra banda, estas colectividades galegas teñen servido de velleiro entre a vella Terra nai e a nova terra adoptiva cumprindo así función de irmandade e coñecimento entre dous países lonxanos.

Non estará de máis recalcar este singular perfil da emigración galega. Insértase ela dondamente, sin brusquidade nin violencia na comunidade que a recibe ("o galego non foi a turbare ningunha inocencia" di, maxistralmente, Otero Pedrayo) como un regalo que deitara mainiñamente as súas augas. El logo acéitase de contado á nova vida, ao novo meio, orixinando un mínimo de friccións, establecendo fíos de cordialidade, irmandade e convivencia sincera e fonda coa xente do país. I-elo-ieiquí ven o intresante e cáseque o miragrasso — sen desfacer e liquidar e súa condición galega. Pra botar man d'unha comparación biolóxica poderíase decir que as colectividades galegas na América son inxertos e non quistes. Dan e reciben, en armónica simbiosis, sin perder a súa personalidade mais sen converxirse en corpos estranos, por iso, molestos e aínda perturbadores. Certo que n-outras comunidades de emigrantes danse tamén características somellantes: mais cicais en ningunha como nas galegas se dea ese punto xusto de equilibrio entre o propio e o alleeo, ou mellor entre o orixinario e o adoptivo.

A circunstancia de que as colectividades galegas na América teñan gardado a súa personalidade sen se perderen emigraladas no novo meio social encerra considerabre importancia. D'unha banda, porque permite ofrendar á nación onde vive os diferentes elementos integrantes do seu propio tesouro cultural — no mais amplo senso — enriquecendo o patrimonio espiritual colectivo. Estes novos pobos americanos, en etapa de crecemento — físico e cultural — amostan, como é lóxico, unha forte tendencia asimiladora, precisan assimilar elementos de cultura — ao xeito dos organismos novos — para o desenvolto do seu propio ser. E toda contribución de boa lei e linaxe, valiosa e san, — como a nosa — beneficia ao país.

Mais d'outra banda, esa sólida permanencia das comunidades galegas no estranxeiro ten tamén fondo senso e valor desde o punto de vista de Galiza. Elo ten feito que se poida falar de dúas Galizas, a unha c'outra banda do Atrántico. Dúas Galizas xunguidas fortemente por unha i-alma e degaros comúns, pol-a conciencia de pertencer a un pobo de fondas raigañas históricas e culturais, cun rexo entronque, longo e nobre, na cultura do Occidente; avencelladas entramal-as dúas por unha especial conceición da realidade e da vida, pol-o sentimento inefabre e diferencial da saudade. Mais tamén con enfoques ou olladas diferentes, se aínda que non opostas, encoñ de certas cousas do vivir, olladas que se poden complementar e que enriquecían o noso espírito colectivo, a nosa actitude diante da vida, e que poden mellorar a nosa acción.

O fenómeno da emigración galega ten sido oxetito d'atención dende diversos puntos de vista, pra os nosos pensadores, os nosos poetas, os nosos economistas e sociólogos. E existen traballos valiosos que se adican a estudar o problema dende cada ángulo particular. O senso emotivo, as traxedias ou esperanzas da emigración, latexan en moitos poemas nosos que recollen na fala do arte ó que non é doado apreixar en termos de lóxica ou estadística. Aínda está por facer a bibliografía da emigración galega, labouira de primeira importancia pra chegar a un estudo esgotador do tema. Cando se chegue a cumprir esa tarefa necesaria haberá de ver canto se ten xa matinado encol do tema e cómo os galegos de acó e de aí sentiron a necesidade de escrarecer este trascendental problema.

No intre en que hoxe estamos, semella imperativo intentar unha análise colectiva do conxunto do fenómeno da nosa emigración. A labouira deica hoxe feita tivo carater individual: tratábase de esforzos isolados de homes escolleitos que sentían necesidade de aventurarse na cuestión, e facer n'ela toda a craridade desexabre e posible. Depois de un século longo en que este proceso se desenrola, é hora xa de deternos a eisaminalo de xeito integral n-unha asamblea onde se axunten representantes de todas ou das máis importantes comunidades galegas de América. Compre deterse un anaco no camiño percorrido, pra eisaminar a situación actual, pra erbesullar as correntes ou tendencias que latexan na nosa emigración e no posible, pra craxer os vieiros a seguir e os fitos a acadar. Eisame de conciencia colectiva que á lus do pasado, descubrindo os posibles erros ou acertos, permita correxir os uns, ratificar e aínda perfeizoar os outros. N-unha verba, tomar conciencia do que temos feito, do que facemos e do que deberemos facer os galegos que andamos espallados por estas terras. Cál é a nosa misión, cáles as nosas obrigas, cara a Galiza, cara as terras onde vivimos e a

da cara a humanidade enteira.

Por iso decidimos convocar este Congreso da Emigración Galega n-este ano de 1956. Coincidirá co centenario do "Banquete de Conxo" feito de fondo sinificado na historia do noso Rexurdimento. Naquel sonado banquete, estudantes e obreiros, irmanáronse afervoadamente baixo a dobre inspiración do amor á democracia e do amor a Galiza. As verbas ardidadas do bardo Pondal e do poeta Aurelio Aguirre que resoaron coma voces de profecía baixo a ramallada da vella carballeira e seguirán resoando arreo ao longo dos anos, serían recoleitas por xeneración tras xeneración de galegos, inspirando os seus esforzos a prol do avance e felicidade e liberdade da súa Terra. Lé axeitado poñer un Congreso da Emigración Galega baixo o signo do Banquete de Conxo porque no espírito dos que n-iste participaron bulían os ideas que deben inspirar aos emigrantes galegos: a irmandade entre a mente e o brazo, entre o intelectual e o traballador manual, o senso de igualdade humana, o principio da liberdade democrática, o amor activo á Terra galega e a arela de vela ergueita e ceibe.

A emigración galega atópase hoxe nunha situación de encrucillada e, por eso, delicada. Non podemos seguir aos tombo sin sabere a xeito o que nos compre facer. Diante do mundo novo hai que saber tomar posición, hai que saber escoller. Con compracencia temos de recoñecer que se adevirte derradeiramente, sobre todo nos máis importantes centros, un senso maior de responsabilidade do noso rol, máis sutil e crara conciencia das nosas obrigas.

Isto é espranzador. Empresas culturais de outa categoría téñense encetado no seo das máis numerosas comunidades galegas de América. Novas e vellas institucións, rivalizan en dar axuda á nosa cultura, en orgaizar aitos, concursos, en crear editoriais, emisións de radio ou pubricar revistas, propiciar viaxes de esgrevias figuras da Terra, a carón da súa xurdia labouira de mutualidade e asistencia. Seleitos grupos da intelectualidade e da vida pública dos países americanos avencéllanse ás nosas actividades, enxerguen os nosos problemas, sinten as nosas inquedanzas.

Na nosa emigración estése arestora producindo un movemento auspicioso. Hai que intensificalo e melloralo cara a un lumioso porvir.

O Congreso deberá recoller as ideas e as arelas que andan no ar prasmándoas en fórmulas o máis concretas posible pra que a emigración teña un guieiro pra a súa conduta no porvir. A Comisión Organizadora invita a todas as sociedades de emigrantes galegos e a todas as comunidades galegas da América, a todos os grupos galegos, a mandar os seus representantes a este Congreso. Traguendo os seus puntos de vista pra que dun corcial intertroque entre os de todos poida chegarse a establecer, democráticamente, un programa de ideas e de acción pra os galegos que vivimos fora da Terra.

Coidamos que constitui unha obriga moral pra todos os emigrantes dar axuda e colaborar n-este Congreso. A emigración galega ten chegado xa a un intre, na súa evolución, en que precisa tomar conciencia de si mesma e autodeterminar os seus rumbos: non pode seguir desourentada, desconcertada; hay que articular os esforzos pra d'estes outer o máisimo rendimento; hai que saber o que debemos pecurar e cómo. Temos a espranza de que este 1º Congreso da Emigración Galega representará un importante paso na empresa, cada vez máis urxente e ineludible, da estreitización da Galicia Emigrada.

Bós Aires, marzal de 1956.
Manoel Puente, Perfecto López, Francisco Regueira, Xosé S. Neira Vilas, Xosé B. Abraira, Antón Suárez do Pazo, Francisco Pazos, Antón Alonso Pérez, Manoel Marín Lamela, Segundo Pampillón, Xosé Alfonso Reboreda, Rodolfo Prada, Cándido Rey, Antón Díaz, Valeriano Saco

TEMARIO

A. — O PASADO DA EMIGRACION GALEGA

a) Orixens. — Comenzo do fenómeno emigratorio. Causas. Emigración a Castela e a Andalucía. Emigración a América. Tipos de emigración galega inicial.
b) O desenvolto da emigración galega no século XIX. — Centros de atracción dos emigrantes: Arxentina, Cuba, Uruguay, Brasil, etc. Razóns d'estas preferencias.
c) O emigrante galego do século pasado. — Características psicolóxicas e sociolóxicas do noso emigrante d'aquela época. Reacción fronte ao medio americano. Actitude respecto á Terra.
d) As creacións do emigrante galego do século XIX. — Mutualismo, Sociedades culturais e recreativas. Xornais e revistas. Empresas económicas.

B. — O PRESENTE DA EMIGRACION GALEGA

a) Características xenerais. — O emigrante actual. Razón que o levan a emigrar. A súa actitude espiritual. O problema económico. Reacción diante o novo país. Avencellamento coa Terra.

b) Situación actual da emigración galega nas principais zonas de concentración: Arxentina, Cuba, México, Estados Unidos, Venezuela.

Datos estadísticos sobre a poboación galega pra cada país; número de galegos residentes, actividades preferidas "standard de vida".

— Labouira cooperativa dos galegos en cada país; Mutualisa, Asistencia, axuda aos recién chegados.

— A labouira cultural de cada comunidade galega. Influxo no meio cultural do país. Figuras máis relevantes. Adicación e intrés pola cultura galega. Institucións e orgaos de cultura existentes. Axuda actual ás Institucións culturais da Terra.

— A labouira e importancia dos emigrantes galegos na economía de cada país. Empresas fundadas ou rexidas por galegos. Datos estadísticos. Sinificado na economía xeral do país. Innovacións ou aportes importantes debidos a galegos.

C. — O FUTURO DA EMIGRACION GALEGA. FITOS E CAMIÑOS

a) O problema do emigrado galego. — Convén promover ou restringir a emigración? Ventaxas e inconvenios. Organización da emigra-

ción. Intervención dos organismos do Estado: emigración dirixida. Intervención das entidades de emigrados. Rol que lles compre na organización da emigración. Comenencia de nos contar a libre determinación individual. Deben establecerse condicións mínimas pra emigrar?: saúde, idade, capacitación o emgrado analfabato. O emigrado sin preparación especial (oficio ou profesión). Incorporación do emigrado ao país en que se asenta; aspectos sociais e xurídicos; adquisición da cidadanía; o problema da dobre nacionalidade.

A axuda ao emigrante. Rol das sociedades galegas de América na asistencia ao emigrado. Ourentación e axuda ao emigrado que chega. Bolsas de traballo. Axuda económica ao emigrado sen achego deica a que atope traballo. Asistencia médica gratuita perante o primeiro período sin necesidade de asociarse a unha mutualista. Axuda pra os que se repatrian.

A capacitación do emigrado. Necesidade de incrementar a abouira do ensino das sociedades galegas. Escolas, Centros de formación profesional (comercial e de oficios mecánicos), e artística. Plans prácticos pra elevar o nivel de capacitación do emigrado. O senso ético no emigrante. Tendencia ao afrocamento da sensibilidade moral. Necesidade de conservar os "standards" éticos: labouira pedagóxica pra congueilo (conferenzas, folletos, etc.).

1. b) A emigración galega na vida social. As sociedades mutualistas máisima creación de emigración galega. — Causas da súa creación. Sinificado do fenómeno. Senso cooperativo do home galego. O cooperativismo tradicional galego como base do mutualismo galego na América. Influxo do mutualismo galego nas Sociedades americanas.

Posibilidades de estender o campo de acción das mutualidades no orde sanitario, de beneficencia, cultural e recreativo. Progresos feitos e progresos que compre facer.

Avencellamento entre as mutualistas galegas de cada país e as dos demais países. Intertroque de información permanente. Posibilidades e comenencia d'un maior velleiro entre as mutualistas galegas de América.

O rol espiritual das mutualistas galegas: velleiro entre Galiza e as nacións americanas. Necesidade de fomentar o mútuo coñecimento. Organización de viaxes colectivos a Galiza. Promoción ou axuda pra o envío de grupos ou personalidades prestixiosas de América a Galiza pra mellor coñecimento de nosa Terra e pra dar a coñecer nela os valores americanos.

2. — Influxo de América en Galiza a través dos emigrados. Contacto epistolar e contacto de visita: resultados. O influxo dos que tornan: introduzón de novos estilos de vivir, novo xeito de encarar a realidade, o traballo, a cultura. Aspectos positivos e negativos de este influxo. Maneira de fomentar os primeiros e de coutar os seguintes.

3. — Influxo de Galiza na América a través dos emigrados. O aporte galego as sociedades americanas: valor deste aporte no orde cultural, ético, social, económico. Os seus aspectos positivos e xeito de acrecentalos. Modo de ananquear e inda elimiar os seus aspectos negativos.

c) A emigración galega na vida económica. — Influxo dos galegos no desenvolto económico dos países americanos. Roitas seguidas ourentacións que compre seguir. Os galegos no agro, na industria, no comercio. Comenencia de adicarse a actividades produtoras: ventaxas pra o país e pra o emigrante. Os perigos das actividades económicas parasitaria (especulación, usura) e necesidades de manter ao noso emigrado arredado d'elas. Maneiras de ourentar economicamente ao emigrado.

A acción dos galegos emigrados cara á vida económica galega. Posibilidades de atuar n'ela. Dificultades e maneiras de vencelas. Axuda do emigrado á economía familiar galega. Valor d'esta axuda e efectos na actividade económica xeral. Ingreso en Galicia de capitales de emigrados.

Empresas fundadas por emigrados que volven. Axuda pra obras de interés xeral; comenencia e forma de dala.

d) A emigración galega e a cultura. (Pasa a páx. 3a).

Centenario do Banquete de Conxo

Acaban de cumprirse cen anos do histórico banquete de Conxo, que asinou un acontecemento trascendental no movemento da nosa recuperación nacional.

O povo galego habíase mantido perante séculos fidel ao chamado da Terra, conservando as súas características diferenciais, a pesares de acharse orfo de apoio político e intelectual, que deran outura e profundidade nacionais ao que tan soio parecía forza ancestral e intuición. Cando todo parecía perdido, foron os Precusores, eses visionarios do pasado e do porvir, os que viñeron a asinalar o roteiro, redescubriendo os ollos de todolos galegos un pasado coase esvaído no nebreiro do tempo e deliñaron un futuro luminoso para un pobo que estaba a reconstruír o seu camiño.

E dende entón o movemento político de recuperación galega vai sempre xunguido co mellor do movemento intelectual da nosa Terra. Poetas, artistas e pensadores cantan, incitan e orientan o despertar de Galiza na loita pola recuperación dos seus dereitos nacionais, nunha total identificación de sentimentos co seu povo.

O banquete de Conxo asinala precisamente un punto culminante desa comunión de pensamentos. Na metade do século pasado, con un xesto de fondo sinificado, que rompía con todas as normas e regras do tempo, os artesáns e estudantes de Sant-Yago confraternizáronse no histórico banquete, no que o bardo Eduardo Pondal, o que anos despois había de cantar como ningún a Patria Galega, e Aureliano Aguirre, pronunciaron os seus históricos brindís, como un mensaxe de liberdade que inzou fondo no espírito de todolos galegos.

Na Patria asoballada pola opreición falanxista non se pode celebrar doadamente este centenario do histórico banquete, pero os galegos emigrados, verdadeira expresión do pobo e das súas ansias de liberdade, celebrarán baixo a súa advocación o Primeiro Congreso da Emigración, do que haberán de xurdir resolucións a prol de Galiza que respondan ao pensamento e á emoción que vibraron no Banquete de Conxo e estiveron e están presentes en todolos feitos trascendentais da historia da nosa Terra.

RODOLFO PRADA DA A SUA OPINION ENCOL DO CONGRESO DA EMIGRACION GALEGA

Encol do Congreso da Emigración Galega a realizárese prouximamente en Bós Aires, opina Don Rodolfo Prada, prestixoso dirixente da nosa colectividade e. actual presidente da Irmandade Galega de Bós Aires.

Levo uns 35 anos de atuación no seo da colectividade galega de Buenos Aires, e podo dicir que non dun xeito ou de outro, dexase de manifestárese a idea de facer un congreso de galegos, sexa de ambiente rioplatense ou de todolos das repúblicas americanas onde houber núcleos organizados de emigrantes galegos.

A idea do Congreso, tamén foi expresada polo noso guieiro Castelao na tempada, — tempada histórica, — vivida por el antre nós. As circunstancias de iste país, naquilo entón, non facían doada a súa realización.

Quero con elo sinificar que a iniciativa do Consello e Galicia, re-

collida e levada a cabo por unha Comisión de figuras representativas, convocando a un Congreso da Emigración Galega respondeu a un anexo que de vello latexaba no espírito da nosa colectividade. Tivose tamén en conta que o intre actual da Arxentina, — felizmente recuperada pra Liberdade e Democracia —, é ben axeitado pra o celebración de unha tal xuntanza.

A robusteza das colectividades galegas de América, as podentes institucións que osuberón crear, as inquietudes patrióticas que nelas se manifestan, facían xa imprescindibles das mesmas, pra tomaren conbele o facer un xuntoiro de persoalito unhas cas outras co fin de estudaren os problemas que lles

son comúns; de conxuntaren as labores de prestixamento do nome galego niste Continente; de aportaren, o traveso dos nosos fillos nados aquí, a nosa peculiaridade espritoal ao acervo cultural dos países americanos; de pranificaren unha acción conxunta a prol da nosa patria, de Galicia, naquiles ordes que as circunstancias os requiran. Tudo elo, con aberta honradeza e lealdade fraterna, sen malsáns teneións, sen bandeiras partidistas; baixo o soio sino do patriotismo galego.

Por suposto, os galeguistas temos crara conciencia da actual realidade dramática da nosa Terra, das inquietudes, sufrimentos e falta de liberdade do noso pobo, do asoballamento que se lle ten imposto a nosa cultura e a nosa lingua. E tudo elo, entendemos que debe tere tamén seu reflexo e estudo no Congreso da Emigración Galega.

Por todo o que deixo expresado, os galeguistas ollamos con ledicia o Congreso da Emigración Galega, e dispómonos a lle aportar a colaboración do noso máisimo entusiasmo, dos nosos esforzos e dos nosos pareceres encol dos temas a tratárense nil. A efectos de isto derradeiro, a Irmandade Galega, que me honro en presidir, formou unha comisión especial pra estudar ponencias encol dalgúns puntos do amplo e luminoso temario do Congreso, as cales á de someter a considerazón do mesmo.

Dende logo augurámoslle preno éxito a ista primeira xuntanza, — que á ser histórica —, de persoeros da emigración galega en América. Iste augurio non provén somentes do noso desexo, natural desexo de todo bón patriota galego que teña capacidade de xenerosidade pra soborpór a humáns discrepancias, a cuestións persoales, a contraposición de criterios incurso a erros de uns ou de outros...; provén tamén iste augurio do satisfactorio feito da unánime adesión ó Primeiro Congreso da Emigración Galega das entidades representativas de Buenos Aires: Centro Gallego, Centros provinciales: Coruña, Lucense, Orensano e Pontevedrés, Federación de Sociedades Gallegas, Centro de Betanzos, Centro de Corcubión, Irmandade Galega, etc. etc.; da todas as entidades de Montevideo, Casa de Galicia, Centro Gallego, Patronato Rosalía de Castro, Centro Orensano Irmandade Galeguista do Uruguai, etc.; das Casas de Galicia de Caracas, Nova York e Rio de Xaneiro; de entidades de Cuba, México e Chile, así como de outras figuras da intelixencia galega que lle darán brillo as sesións do Congreso.

DOÑA EMILIA...

Co gallo de cumprirse 35 anos do falecemento da insiñe escritora hespañola Doña Emilia Pardo Bazán, dun periódico da nosa colectividade entresacamos o seguinte comento:

“Una figura cumbre en el venere de las letras galicias, y la que con Rosalía de Castro y Concepción Arenal, forma la gloriosa trilogía de nuestro acervo literario, es Doña Emilia Pardo Bazán...”

¡Estáche boa a navalla! Nós non sabemos quen foi o xenizaro que escribeteu a nota de marras, inda que o facemos de Murcia, ou de calisquera outra parte salerosa das Hespañas.

E' por elo, señor murciano, ou o que sexa, ¡tanto dá! que lle pregamos moi encarecidamente que no' faga xogo de verbas coas nosas cousas. Doña Emilia, insiñe escritora castelán nada en Galiza, é vosá, non vol-a regateamos. En canto á groriosa penalista ferrolán, Concepción Arenal, nin ten que facer nin conta no “venere de las letras galicias” de marras.

Co dito, non hai atal triloxía. Das tres grandes mulleres, só unha, unha soia, Rosalía, sinteu a pátria galega. Ela sosaña encheu un grorioso capiduo da nosa renascente literatura.

¡OLE, TORERO! Comunican de Madri, que un toureiro norteamericán (¿?) Harris Whiney, foi condenado a seis anos de prisión —con vía libre ¡qué te crees tú eso!— por habere insultado “a la nación española” en plea Gran Vía e a lús do día madrileño... Todo elo, ó parecer, após d'habere levado por diante co seu coche a un motociclista.

¡Hai que ver! Pro que se coidan eses patudos yankis que é Hespaña? Hespaña, mister Harris, non é calisquera cousa que se poida patear así por que sí, por moito que se vendera ó Tío Sam por un miserabel mangadiño de dólares. En todo caso, coidamos que o máis axeitado sería que en vez d'atropellar a un inocente motociclista a tomara directamente co Caudillo, responsable ausoito das calamidades que aqueixan á probe Hespaña e que dan pé o desprecio deste desprensivo e pintoresco toureiro.

Craro está que ben ollada a cousa e pónonos a filosofar chégase a conclusión de que se o patudo norteamericán fixose toureiro e si se deixou a coleta —cousa esta moi probabel— xa é hespañol, pol-o menos d'oficio, por aqueño de que toureiro i hespañol son sinónimos, o que indubabelmente acórdalle certos dereitos...

LOURENZO FRAGOSO.

OPINA ANTON ALONSO RIOS ENCOL DO CONGRESO DA EMIGRACION

Nas páxinas de A NOSA TERRA verte a súa autorizada opinión encol do Primeiro Congreso da Emigración Galega Don Anton Alonso Rios, segredario do Consello de Galiza e vello loitador pola causa da liberdade da nación galega.

O Consello de Galiza considerou que a data do centenario do Banquete de Conxo, non soio debía ser doadamente celebrado pola Galiza emigrada senón que compria que ista, co gallo de atal celexamento, espertara un fito no chan da historia nacional galega. Ise fito e o que vai sere o Primeiro Congreso da Emigración Galega.

A Galiza emigrada, a Galiza ceibe, vai a xuntárese nunha grandeira asamblea para conquistar o seu da súa unidade e da súa forza. E, pousando no chan incommovible do sentimento de galeguidade — que a todos nos xunge na emigración e cos que moran na Terra sen poder axire nen falare — vai botar as bases e riscare as normas da futura labora que, arrincando do feito diferencial que configuran: o xeito, a cultura i o idioma da nación galega, temos a obriga de desenrola-

re os galegos emigrados, ollando pra os países de América que nos cobexan e ollando pra Terra.

A iniciativa do Congreso da Emigración Galega caeu coma semente en terra arada. E' unánime a máis afervorada aprobación: asociacións, intelectuais persoas illadas dende os máis arredados curunchos; as xentes axexantes do interior, destacándose as máis capacitadas, todas a unha aprésanse a concurrir e mandare propostas ou a participare d'algún nunha xuntanza que terá de acretare a face do mundo a realidade viva da Nación Galega e facere a programación do seu futuro no dobre contido: Nación europea, e de colónia avencellada ós distintos países de América.

O feito de que o contixente humano que participa xa nos problemas da nosa emigración, ou que pode sentire natural aturo cara elas, soborpóndose en moitos — posibelmente o triplique — ó número de habitantes de Galiza. O que a a familia galega de Bós Aires seña superior en números cecais á poboación de Madri.

A presenza na Galiza emigrada dunha numerosa élite de homes de ciencia, escritores e artistas, que foran desprazados pola ditadura falanxista. A enorme capacidade económica; de empresa comercial industrial e financeira, conquerida pol-os galegos ó longo i ó ancho de América. Todos ises factores sumados a outras calidades de traballo, capacidade, honradez e comprensión, postas ben de noto pola nosa colectividade, teñen de sere postos en valor pra poder formare unha idea das posibilidades da Galiza Emigrada e da grandiosa proxección que está chamado a conquerir este congreso, no que atales forzas enctarán o camiño cara unha integración racional e solidaria.

Manifesto e Temario do Primeiro...

(Ven da pax. 2a). tura. — O vencellos da emigración galega coa nosa cultura. O reflexo do fenómeno migratorio na nosa literatura. A emigración a América e o Rexurdimento. Axuda a empresas culturais da Terra. Urgencia de acrecentar este tipo de axuda. As sociedades galegas e a nosa cultura: o que se ten feito e o que se podería facer. A axuda individual a empresas culturais galegas: necesidade de promover e ampliar a axuda de individuos ou pequenos grupos. As grande empresas culturais cuja realización se impón. A Historia de Galiza (en camiño de cumprirse). O Gran Diccionario Galego. Outras empresas.

Necesidade de fomentar o teatro galego. A axuda ás artes plásticas (concursos e esposicións). A axuda á música nosa (arquivos de música popular, concursos, coros, orquestras). O que se ten feito e o que se debe facer. A acción das sociedades galegas e a acción individual.

A difusión da cultura galega: diarios, revistas, editoriais radio. Importancia. Orientación que deberían ter. A emigración galega a cultivala como herdo, o máis valioso da nosa cultura. Actitude da emigración galega cara ás medidas de persecución — aberta ou disimulada — da nosa lingua. Necesidade de crear crases elementares e crases superiores de lingua e literatura galega na Terra e na América. Rol da emigración.

A emigración galega e as culturas nacionais americanas. O aporte galego. En qué mensura pode axudar a emigración galega ao enriquecemento das culturas americanas. Difusión dos nosos valores culturais nestes países. Maneiras de

lavelo a cabo. Estreitamento de vencellos con destacadas figuras e entidades culturais americanas.

- REGULAMENTO**
1. — Poderán participar como congresistas todas as sociedades galegas de América legalmente recoñecidas nos seus respectivos países. Cada sociedade terá un voto. Cada sociedade poderá mandar o número de representantes que llesexa. Tamén poderán enviar representantes; revistas, periódicos, audicións radiales i editoriais, que terán voz e voto. Terán tamén voz e voto aquelas persoas que pol-os seus méritos ou pola súa labora destacada na emigración aprolos intereses espirituales e materiais de Galicia, sexan invitadas pola Comisión Organizadora. Nas mesmas condicións, serán aceptadas todas as ponencias que se reciban de quenes non teñan o carácter de congresistas.
 2. — O Congreso enceterá c'un aito de apertura ao que asistirán congresistas e invitados oficias aituando como mesa a Comisión organizadora do Congreso. A seguido do aito oficial de apertura, o Congreso en preno designará a mesa permanente que se compondrá de un presidente, un vice lo, e un vice 2o.; dous segredários titulares e dous suplentes, por votación de todolos membros con voto presentes. No mesmo acto designarán-se os integrantes das diferentes comisións.
 3. — Haberá as seguintes:
 - a) De verificación de credencias.
 - b) ordinaria pra o estudo dos temas inculados na parte A) do Temario (Historia da emigración galega).
 - c) ordinaria pra o estudo dos temas do apartado B) (realidad pre-

- d) ordinaria pra o estudo dos temas do apartado C) a) do Temario (O problema do emigrado galego).
 - e) ordinaria pra o estudo do apartado C) b) (a emigración galega na vida social).
 - f) ordinaria pra o estudo do apartado C) c) (vida económica).
 - g) ordinaria pra o estudo do apartado C) d) (Cultura).
4. — Os congresistas que desexen presentar ponencias no Congreso deberán mandala por escrito en forma que cheguen a mans da Comisión Organizadora oito días antes do comenzo do Congreso. Cada ponencia debe referirse a un soio numeral do Temario. Non poderá esceder de un milleiro de verbas. Copias das ponencias serán entregadas a todolos congresistas, quenes poderán concurrir as sesións das comisións.
 5. — Cada comisión designará o seu presidente e segredario. O presidente dirixirá as deliberacións e o segredario levará aita das sesións. Cada comisión estudiará as ponencias recibidas que lle correspondan. As ponencias tratarárense polo orde do temario. Cada ponente defenderá nas repetidas comisións a súa ponencia n'un máisimo de cinco minutos. Calquera dos congresistas presentes poderá falar sobre ela perant cinco minutos. O ponente terá outros cinco minutos pra respetar ao final da discusión da ponencia e a seguido procederá a votar a fórmula que recolla o senso do tratado e que reditará a mesa. As congresistas aprobaranse por maioría simple dos presentes.
 6. — Ademais das ponencias escritas poderán presentárense po-

Delegacións do Eistranxeiro ao Congreso da Emigración Galega

A Comisión Organizadora do Congreso da Emigración Galega ten recibido, até o presente, comunicacións de que concurrirán do eistranxeiro as delegacións seguintes:

De Nova York: Dr. Emilio González López en representación da Casa de Galicia daquela cibdad. O señor González López, outa figura do pensamento e da política da nosa Terra, foi deputado republicán pol-a Cruña, ocupou relevantes cargos no goberno da República Española e destacou nos meios universitarios da península pol-a sua extraordinaria versazón en dereito penal. Actualmente é profesor universitario nos EE. UU.

Da Habana: Dr. Xerardo Alvarez Gallego, relevante advogado e escritor. Esgrevia figura do galeguismo, pol-o cal traballou e loitou rexamente na nosa Terra moi especialmente a veira do noso protomártir Alexandre Bóveda a quen o xunguía estreito venceilo familiar. Na Habana conquistou gran nomadía nin ben chegou el fuxindo da barbarie falanxista, o gañar os dous primeiros premios dun Concurso organizado por aquel Centro Galego en homenaxe a Rosalía co gallo do Centenario da nosa esgrevia poeta. Hoxe é na Habana Alvarez Gallego personalidade relevante no foro e no periodismo daquela cibdad. Tamén representará a coleditividade galega da Habana o señor M. Matalobos, membro do corpo de Apoderados d-aquel Centro Galego e directivo de varias entidades galegas da capital cubana.

De México: D. Marcial Fernández, membro relevante do socialismo galego con especial actuación no Ferrol e destacado periodista. No período da guerra civil desempeñou o cargo de Director Xeneral do corpo de Carabineros da República Española. Afervoado patriota galego escribiu en México un luminoso libro adicado a estudar a personalidade do noso inmortal Castela. D. Roxelio Rodríguez de Bretaña, militante do galeguismo dende mozo na sua cibdad de Ourense. En México é figura destacada na coleditividade galega, de xeito especial no Grupo Galeguista e no Patronato da Cultura Galega. D. Lois Soto, home de gran actuación nas loitas galeguistas e sociais na nosa Terra. Actualmente en México é figura destacada daquela coleditividade. E un dos máis entusiastas dirixentes do Patronato da Cultura Galega.

De Caracas: D. Silvio Santiago, presidente da Casa de Galicia, a máis nova e xa a de maior número de socios das entidades galegas de Caracas. Gran periodista colabora nos máis importantes xornais venezoláns e, non embargantes ser eistranxeiro, conquistou a pouco de chegar a Caracas o Primeiro Premio Nacional ao mellor artigo periodístico do ano.

De Montevideo: Dr. Lois Tobío Fernández, esgrevia figura universitaria galega e fautor relevante do erguemento cultural da nosa Terra nos derradeiros tempos. Foi un dos fundadores do gran Seminario de Estudos Galegos. Afervoado patriota galego, tivo destacada actuación no movemento galeguista. O señor Tobío Fernández pertenceseu o Corpo Diplomático da República Española habendo desempeñado os cargos de Ministro Plenipotenciario en Bucarest. En Montevideo adquiriu outa personalidade como periodista e conferenciante. Don Xesús Cababal, sen dúbida a figura máis relevante e máis querida da gran coleditividade galega da capital uruguiaia. Foi presidente das máis importantes sociedades galegas e hoxe preside o Patronato de Rosalía de Castro. E home de moi destacada actuación industrial eo principal propulsor da creación do Banco de Galicia que se inaugurará en breve en Montevideo. Don Xohan Martínez Castro, da Comisión de Cultura do Centro Galego de Montevideo, home dinámico e intelixente que acadou destacar nas actividades da coleditividade galega do Uruguai. Virán tamén delegados da gran Casa de Galicia de Montevideo, do Centro Galego, do Centro Orensano e do Patronato Rosalía de Castro.

De Chile: Dr. Ramón Suárez Picallo, extraordinario orador e gran periodista, figura tan conosciada e querida en Buenos Aires onde viveu moitos anos. O señor Suárez Picallo foi dúas veces deputado pol-o Partido Galeguista as Cortes da República Española. En Chile conquistou nomadía e popularidade pol-a sua destacada actuación periodística, e como conferenciante. Os núcleos galegos de Santiago e de Valparaíso habían desinado ao Dr. Xermán Vidal pra formar co señor Suárez Picallo a delegación de Chile, máis esventuradamente, o Dr. Vidal tivo que suspender a viaxe por razóns de saúde.

Honroso Xesto da Prensa Arxentina

A notiza do celebramento do 1º Congreso da Emigración Galega tivo unha ampria resoancia en todos os xornais arxentinos, que sin esceicións adicaron crónicas de fondo sinificado a eisaltar as proeicións desde trascendental acontecemento, en que os galegos emigrados arelamos coleditividad múltiple de todos os organismos creados na nosa permanente labouira nestes países de alén do mar.

Agradecemos a todos os órganos de prensa deste país esa garimosa acollida as nosas inqueданzas de emigrados e sin querer facer distincións nese noso agradecemento, tampouco queremos deixar de resaltar o xesto cordial de "La Prensa", que na sua edición do sábado 7 de Xulio, adicou o seu editorial a glosar este noso Congreso, a importancia da emigración galega neste país i-o noso aporte o seu progreso i-o noso aporte o seu progreso i-evolución, eispresando ademais a sua satisfacción por haber sido elixida como sede deste Congreso a cidade de Bós Aires, a cidade onde máis de 300.000 galegos viven as suas inqueданzas de povo en busca dos roteiros da sua recuperación.

A NOSA TERRA

BOS AIRES, XULLO DE 1956

Año XXXVII — No. 500

PROGRAMA XERAL DO CONGRESO DA EMIGRACION GALEGA

Día 21. — As 21.30 horas, Asemblea o ato artístico galaico arxentino no Teatro Colón, organizado polo Centro Galego, de Bós Aires, en conmemoración do Día de Galicia.

Día 22. — As 22 horas. Recebemento no Aeroporto de Ezeiza, dos delegados das coleditvidades galegas de EE.UU., Cuba, México e Venezuela.

Día 23. — Visitas aos excelentes Sres. Presidente e Vicepresidente da República, ao Intendente Municipal da cidade de Bós Aires, a institucións e xornais.

Día 24. — As 16 horas, sesión preparatoria no Centro Orensano, Belgrano 2186, Elección das autoridades e Comisións do Congreso

As 21 horas. — Aito no Centro Orensano.

1o. — Hino Galego pola Coral "Terra Nosa", dirixida polo mestre D. José Antonio Gallo.

2o. — Verbas limiares polo Segretario da Entidad D. Valeriano Saco.

3o. — Verbas de D. Roxelio Rodríguez de Bretaña, delegado de México.

4o. — Conferencia encol do tema, "Ideas Económicas de Alejandro Bóveda" polo Dr. Xerardo Alvarez Gallego, delegado da Habana.

DIA DE GALIZA

As 10 horas. — Homenaxe a Castela, no panteón do Centro Galego, (Cimiterio da Chacarita) con verbas do Dr. Ramón Suárez Picallo, delegado de Chile.

As 19 horas. — Homenaxe a Rosalía de Castro, perante a sua estatua no Centro Galego de Bós Aires, Belgrano 2189. Verbas do Dr. Xerardo Alvarez Gallego, delegado da Habana.

As 21.30 horas. — Sesión Inaugural do Congreso, no salón teatro da rua Salís 475 co seguinte orde:

1o. — Hino nacional arxentino.

2o. — Hino nacional galego.

3o. — Verbas limiares polo presidente da Comisión Organizadora do Congreso.

4o. — Verbas polo Presidente do Congreso.

5o. — Disertación polos delegados de Caracas D. Silvio Santiago, de México D. Marcial Fernández, de Cuba D. Xerardo Alvarez Gallego, de Nova York D. Emilio González López.

Cerrará o aito D. Ramón Suárez Picallo, membro do Consello de Galicia.

Día 25. — As 21.30 horas, aito

Lea e suscribase a
"Galicia Emigrante"
A Gran Revista Galega
de América

T. E. 27-4311

no Centro Pontevedrés, Sarandí 847.

1o. — Hino Galego.

2o. — Verbas limiares polo Segretario da Entidad Sr. Vicente Velasco.

3o. — Verbas de D. Xosé Martínez Castro delegado de Montevideo.

4o. — Conferencia polo Dr. Emilio González López, delegado de Nova York.

Día 28. — As 17 horas, sesión de clausura do Congreso, no Centro Pontevedrés (Sarandí 847). Consideración dos informes das Comisións encargadas do estudo das peticionis.

Día 29. — As 19 horas, homenaxe o esgrevio prócer arxentino, D.

Bernardino Rivadavia, no cenotafio da Plaza Miserere. Orador Ramón Suárez Picallo, delegado de Chile.

As 12.30 horas. — Gran banquete lembradoiro do histórico Banquete de Cobxo, no pazo Galicia do Centro Lucense en Olivios.

Día 31. — As 19 horas, aito académico encol da lingua galega, na Facultade de Filosofía e Letras da Universidade de Bós Aires. Oradores Dr. Ramón Suárez Picallo, delegado de Chile; Dr. Arturo Cabde-wila, da Academia Arxentina de Letras; profesor Fritz Krüger, director do Instituto de Lingüística da Universidade de Cuyo; Dr. Xerardo Alvarez Gallego, delegado da Habana.

OPINION DE XULIO FERNANDEZ SOBOR DO CONGRESO DA EMIGRACION

O Sr. Xulio Fernández, Vicepresidente do Centro Lucense, prestixioso dirixente da nosa coleditvidade, cúa longa situación non ten mister de se facer presente; resposta xentilmente as preguntas que no nome de "A Nosa Terra" lle facemos encol do Primeiro Congreso da Emigración Galega.

A coleditvidade galega de Bós Aires adicase nistes intres a organizar un gran Congreso da Emigración de América. Coida Vde. acertada esta iniciativa

—Penso que á unha idea moi acertada, non sementes pol-o fin que nela se desexa abranguer, senón pol-o intre en que ha de desenrolarse a sua actividade e a outa sinificación fraternal e democrática que ten a data escollida pra o simbolizar. Compre pois, felicitar os homes que tiveron a iniciativa e desexar-lles o éxito meirande.

Cales son, a seu xuício, os resultados que pode traer aparelado iste Congreso pra o futuro de Galiza e o aicionar dos emigrados no senso afirmativo da nosa personalidade nacional?

—Entendo que os resultados que pode traer aparelados a realización deste Congreso pra o futuro da nosa Patria, no senso da sua afirmación nacional, terán dous aspectos ben definidos: un de carácter sentimental que resultará o máis efectivo inmediatamente; e outro de xeito práctico que incidirá tanto máis, canto máis axiña redima non sementes Galiza, senón toda España. No que atingue a o aicionar dos nosos paisanos, teño a completa efizanza de que na maneira como foi defrontado, renda os mellores froitos, porque xurdirá liam-entor verbas pra acción futura; e se os poñemos en execución co encosto dos principais organismos e a organización dos persoais con que contamos, os resultados xa poden ser previstos.

Según a sua opinión, Cales son os problemas de máis importancia a tratar nas xornadas do Congreso?

—Os problemas de maior importancia que deberán ser tratados, a meu entender, en primeiro termo (Do que dependerá en moito o éxito de todas as outras custóns), é a unificación dos emigrados de cada poboación, nunha soa entidade cultural-recreativa que se constitua li-braes dos principios democráticos li-braes que sostemos tradicionalmente. Ista Institución terían de estar xunguidas en cada unha das repúblicas, formando un organismo federal que levaría a representación esterna delas. Coas representacións de todas, organizariase a Confederación de Entidades Galegas, cúa gravitación pode maximizarse facilmente.

En segundo termo, o patrocinio espiritual e material dunha abondosa labouira de espallamento da nosa lingua. Quero sinalar moi especialmente o aspecto material porque certas xente posúen o concepto de que os traballadores intelectuales viven soio coas satisfaccións de

ollar os seus nomes en letra de molde. Coido que non sementes teñen drito a que se lles pague pol-o seu traballo, senón que fica en todos nós a obriga de os acuciar pra que continúen esculcando sobor das cousas galegas.

O espallamento da lingua deberá ser feito sobre do alicerce do ensino dunha Gramática e Literatura unificadas que terán de ser seleccionadas por expertos, i-espandidas pol-os organismos de responsabilidade que se adiquen a isa tarefa. Do mesmo xeito, débese abalroar o estudo e difusión de Historia de Galiza pra un mellor coñecimento e comprensión dos nosos orixens e do desenvolvemento das culturas que nos diron personalidade, facendo o posibel porque sexa abranguido, aínda pol-as persoas que non acadaron unha escola superior nin meia. Outro tanto compre facer coa Xeografía, especialmente a económica.

A música e o folk-lore teriamos de prestar-lles unha preferente atención, sostendo escolas especializadas que se adicasen ó seu ensino, nas que se decase todo novo aparato de valimento sobor das cousas novas, e nas que se mantiver n conxertos (sempre ben pagados) orquestales, de cámara, típicos populares, corales e de madrigalistas.

Anque o teatro galego non é o xénero literario que mellor progrediu, teremos de soste unha escola de arte dramático, pois, a máis do estudo daquél, adicarásese ó dos dramaturgos contemporáneos e constituirá un meio da nosa expansión cultural de eficacia.

O xornalismo ha de estar representado por un órgano de aparición diaria que sexa, en cada zona, o fiel reflexo do sentir da coleditvidade que o apadrina.

No mesmo senso terá de organizarse tamén a radiotelefonía.

Pero unha das cousas merecentes de adicarlle máis atención será a Biblioteca, que ha ter un carácter especializado; pois anque os libros case todos son útiles, as xeneralidades alcóntrans a cotío, mentras que o atingue á bibliografía de Galiza non é doado alcontralo. Compre pois, facer a escolma do material e poñelo baixo da responsabilidade de xente con esperencia.

Cales son, a seu entender, as peticionis que á entidades onde vostede aínda debe presentar?

A máis importante é a da formación da entidade que xa dixendando así cumprimento o primeiro artigo de seu Estatuto. O demáis logo virá.